

ЗАКОН О ДРЖАВНОМ ПРЕМЕРУ И КАТАСТРУ И УПИСИМА ПРАВА НА НЕПОКРЕТНОСТИМА*

Глава I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се државни премер непокретности, катастар непокретности, катастар водова и уписи права на непокретностима, као и њихово одржавање и обнова.

Члан 2.

Државним премером непокретности (у даљем тексту: премер), у смислу овог закона, сматра се прикупљање и утврђивање података о непокретностима, као и вршење других послова утврђених овим законом.

Члан 3.

Непокретности, у смислу овог закона, јесу: земљишта, зграде, станови и пословне просторије као посебни делови зграда и други грађевински објекти (надземни и подземни).

Водови, у смислу овог закона, јесу: подземни и надземни водови (водовод, канализација, топловод, нафтовод, гасовод, електроенергетска мрежа, телекомуникације, дренажа, индустријски и други водови са припадајућим уређајима и постројењима и слично).

Члан 4.

Катастар непокретности је јавна књига која представља основну евиденцију о непокретностима и правима на њима. У катастар непокретности уписују се подаци о непокретностима и правима на њима, утврђени у складу са законом. Катастар непокретности је основа за израду посебних катастара и за друге евиденције о непокретностима. Катастар водова је евиденција у којој се утврђени подаци о водовима приказују графички, нумерички и описно, у складу са овим законом.

Члан 5.

Права на непокретности стичу се, преносе, ограничавају и престају уписом у катастар непокретности.

У случају више уписа права на непокретностима, јаче је оно право које је раније уписано.

Право на непокретности настало уписом у катастар непокретности из става 1 овог члана има правно дејство према трећим лицима од дана уписа.

Упис података о непокретностима и правима на њима врши се за све непокретности по службеној дужности или по захтеву носиоца права на непокретности.

Члан 6.

Подаци о непокретности и правима на њима уписани у складу са одредбама члана 5 овог закона сматрају се тачним и трећа лица не могу трпети штетне последице у промету непокретности и другим односима у којима се ови подаци користе.

Члан 7.

Подаци о хоризонталној и висинској представи територије Републике Србије, непокретностима, носиоцу права својине и других стварних права на непокретностима прикупљају се и утврђују у поступку премера, одржавања премера и другом поступку утврђеном законом и обезбеђују као подаци од интереса за Републику.

Члан 8.

Подаци о непокретностима и правима на њима и подаци о водовима уписани у катастар непокретности, односно катастар водова, користе се за: израду просторних планова; привредне, статистичке, научне, техничке и управно-правне потребе; утврђивање катастарског прихода и друге потребе државних органа, установа, предузећа, других организација, грађана и њихових удружења.

Члан 9.

Премер и израда катастра непокретности врши се на основу средњорочних и годишњих програма радова.

* Службени гласник РС, бр. 83/92, 53/93, 67/93, 48/94, 12/96, 15/96, 34/2001, 25/2002.

Средњорочни програм доноси Влада Републике Србије, а годишњи Републички геодетски завод.

Програмима из става 1. овог члана предвиђају се извори и обим средстава потребних за њихову реализацију, која се обезбеђују из дела пореза на доходак грађана и дела пореза на имовину.

Члан 10.

Вршење премера и израда катастра непокретности, њихово одржавање и обнова и уписи права на непокретностима послови су од општег интереса за Републику.

Члан 11.

Управне послове који се односе на премер и израду катастра непокретности и водова, њихово одржавање и обнову и уписе права на непокретностима обавља Републички геодетски завод.

Стручне послове који се односе на премер и израду катастра непокретности и водова, њихово одржавање и обнову обавља Републички геодетски завод и предузеће, друга организација и радња који су регистровани за извођење ових радова (у даљем тексту: геодетска организација), на начин и под условима утврђеним овим законом.

Геодетска организација може да обавља стручне послове из става 2 овог члана на основу правноснажног решења Републичког геодетског завода о испуњености прописаних услова за рад геодетске организације.

Геодетска организација, односно њена делатност обављања стручних послова из става 2 овог члана, брисаће се из регистра надлежног органа на основу коначног решења Републичког геодетског завода којим се утврђује да геодетска организација не испуњава прописане услове за рад, као и у другим случајевима утврђеним законом.

Ближе услове за рад геодетске организације из ст. 2, 3 и 4 овог члана прописује Влада Републике Србије, у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Послове на извршавању премера и изради посебних евиденција о непокретностима за војне потребе обавља орган надлежан за послове одбране.

Члан 12.

Обављање стручних послова за које је, у складу са одредбама овог закона, предвиђена израда главног пројекта,

врши Републички геодетски завод или геодетска организација која има најмање три запослена геодетске струке са положеним стручним испитом за запослене у органима државне управе, од којих је најмање један са високом школском спремом, као и одговарајуће геодетске инструменте и прибор.

Ако се на основу акта Владе Републике Србије или акта другог надлежног државног органа донетог на основу закона, радови из става 1 овог члана финансирају из буџета Републике Србије, те радове обавља Републички геодетски завод или геодетска организација, после спроведеног поступка јавног надметања.

Ако се финансирање радова из става 1 овог члана врши из других извора, те радове обавља геодетска организација у складу са уговором закљученим између инвеститора и извођача радова, после спроведеног поступка јавног надметања или прикупљања писмених понуда.

Члан 12а

БРИСАН – са 25/2002

Члан 12б

БРИСАН – са 25/2002

Члан 13.

Инвеститор одређује лице које ће вршити стручни надзор над извођењем радова.

Извођењем радова може руководити и стручни надзор може вршити лице које има високу стручну спрему геодетске струке, положен стручни испит за запослене у органима државне управе, најмање три године радног искуства на тим пословима и овлашћење које се стиче полагањем испита пред комисијом коју образује директор Републичког геодетског завода.

Стручни надзор обухвата: контролу да ли се извођење радова врши према техничкој документацији; контролу и проверу квалитета извођења свих врста радова и примену прописа, стандарда и техничких норматива; сарадњу са пројектантом ради обезбеђења детаља технолошких и организационих решења за извођење радова и решавање других питања која се појаве у току извођења радова.

Извођач радова из члана 12 овог закона дужан је да:

1) радове изводи према техничкој документацији и у складу са прописима, стандардима, техничким нормативима и нормама квалитета који важе за поједине врсте радова;

2) води дневник радова и књигу инспекције;

3) одмах писмено обавести лице које врши стручни надзор о уоченим недоследностима у техничкој документацији и о наступању непредвиђених околности које су од утицаја на извођење радова и примену техничке документације.

Члан 14.

У одлуци о промени носиоца права својине и других стварних права на непокретностима, судови и други органи означавају непокретност подацима из катастра непокретности (број катастарске парцеле, површина парцеле, број зграде и посебног дела зграде, број листа непокретности, назив катастарске општине, име, средње име и презиме, односно назив, матични број и пребивалиште, односно седиште досадашњег и новог носиоца права на непокретности), а одлуку, у року од осам дана од дана правноснажности, достављају Републичком геодетском заводу – организационој јединици у општини на чијој територији се налази непокретност.

Подаци о непокретности из става 1. овог члана означавају се и у исправама о правном послу чији је предмет пренос права својине и других стварних права на непокретностима.

Органи, установе, предузећа и друге организације, грађани и њихова удружења могу у пословима извођења грађевинских радова, обављања комуналних делатности и радова на водовима и другим пословима за које су потребни мерни и описни подаци о непокретности користити само податке из катастра непокретности и водова.

У случајевима из ст. 1, 2. и 3 овог члана означавање непокретности и водова врши се на основу копија са радног оригинала и података из катастарског оператера и катастра водова.

Одобрење за изградњу, реконструкцију или коришћење објеката може се издати само ако су коришћени подаци из става 3 овог члана.

Члан 15.

Пример, израда катастра непокретности и уписи права на непокретностима

врше се по одредбама закона којим се уређује општи управни поступак, ако овим законом није друкчије одређено.

Глава Ia ТЕХНИЧКА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ИЗВОЂЕЊЕ ГЕОДЕТСКИХ РАДОВА

Члан 15а

Техничка документација јесте скуп пројеката који се израђују ради утврђивања концепције геодетских радова, разраде услова и начина извођења радова, а може се користити и за потребе одржавања премера и катастра непокретности.

Техничка документација обухвата идејни пројекат, главни пројекат и пројекат изведеног стања.

Члан 15б

Идејни пројекат израђује се за потребе утврђивања концепције извођења геодетских радова.

Идејни пројекат се ради кад инвеститор процени да не располаже неопходним подацима за израду главног пројекта.

Идејни пројекат нарочито садржи пројектни задатак за израду главног пројекта, као и податке о: макролокацији извођења радова, техничко-технолошкој концепцији геодетских радова, моделу тачности и поузданости геодетских радова, организационим елементима извођења радова, процени утицаја на животну средину и висини трошкова за извођење радова.

Члан 15в

Главни пројекат израђује се за потребе извођења геодетских радова, и то за:

- 1) основне геодетске радове;
- 2) геодетско-техничке радове у поступку израде катастра непокретности и катастра водова;
- 3) геодетско-техничке радове код уређења земљишта комасацијом;
- 4) геодетски информациони систем;
- 5) геодетску методологију и стандарде и
- 6) основну државну карту и топографске карте.

Члан 15г

Главни пројекат израђује се у складу са пројектним задатком и садржи нарочито:

- 1) анализу расположивих геодетско-картографских подлога и других стручних материјала којим се анализирају и израђују геодетско-картографски, геолошки, метеоролошки, водопривредни, саобраћајни и други услови од утицаја на извођење геодетских радова;
- 2) техничко-технолошку разраду извођења радова;
- 3) организацију извођења радова;
- 4) модел тачности и поузданости геодетских мерења;
- 5) разраду мера за спречавање или смањење негативних утицаја на животну средину;
- 6) трошкове извођења радова.

Члан 15д

Пројекат изведеног стања израђује се за потребе коришћења и одржавања премера.

Пројекат изведеног стања јесте главни пројекат са изменама насталим у току извођења радова.

У случају да, у току извођења радова, није одступљено од главног пројекта, на главном пројекту се констатује да је изведено стање једнако пројектованом.

Члан 15ђ

Техничку документацију израђују Републички геодетски завод или геодетска организација која је регистрована за израду техничке документације за ту врсту радова, ако има најмање два запослена са високом стручном спремом геодетске струке са положеним стручним испитом за запослене у органима државне управе, радним искуством од најмање три године на тим пословима и овлашћењем за пројектовање.

Ако се на основу акта Владе Републике Србије или акта другог надлежног органа донетог на основу закона, израда техничке документације из става 1 овог члана финансира из буџета Републике Србије, техничку документацију израђује Републички геодетски завод или геодетска организација после спроведеног поступка јавног надметања.

Ако се финансирање израде техничке документације из става 1 овог члана врши из других извора, техничку документацију израђује геодетска органи-

ција у складу са уговором закљученим са инвеститором, после спроведеног поступка јавног надметања или прикупљања писмених понуда.

Члан 15е

Идејни пројекат подлеже стручној контроли ревизионе комисије коју образује директор Републичког геодетског завода.

Главни пројекат подлеже техничкој контроли коју врши субјекат кога одреди инвеститор.

Техничку контролу главног пројекта могу да врше Републички геодетски завод и геодетска организација, које испуњавају услове из члана 15ђ став 1 овог закона, као и сам инвеститор, ако испуњава поменуте услове.

Техничку контролу главног пројекта не може да врши субјекат из става 3. овог члана који је израдио главни пројекат. У погледу садржине техничке контроле главног пројекта сходно се примењују одредбе закона којим се уређује изградња објеката, које се односе на техничку контролу главног пројекта.

Глава Iб ОСНОВНИ ГЕОДЕТСКИ РАДОВИ

Члан 15ж

Основни геодетски радови јесу и радови који обухватају: пројектовање, одређивање и одржавање астрономско-геодетске, тригонометријске, нивелманске и гравиметријске мреже, обраду мерења извршених у овим мрежама и одређивање сталних геодетских тачака методама глобалног позиционирања.

Члан 15з

Астрономско-геодетска, тригонометријска, нивелманска, гравиметријска и мрежа сталних геодетских тачака одређених методама глобалног позиционирања, чине јединствену математичку и физичку основу за: премер непокретности и водова, израду основне државне карте и топографских карата, геодетско-техничке радове код уређења земљишта комасацијом и геодетске радове у инжењерско-техничким областима.

Радови на постављању и одређивању астрономско-геодетске, тригонометриј-

ске, нивелманске, гравиметријске и мреже сталних геодетских тачака одређених методама глобалног позиционирања, изводе се по методама и начину обраде података мерења, тако да се обезбеди прописана тачност резултата мерења и координата тачака, односно убрзање силе Земљине теже.

Члан 15б

Астрономско-геодетска мрежа је основа за тригонометријску мрежу. Основу за астрономска мерења на геодетским тачкама чине основне астрономске тачке.

Члан 15ј

Основу за положајно одређивање геодетских тачака чини тригонометријска мрежа.

Тригонометријску мрежу чине тачке I, II, III и IV реда, као и градске тригонометријске мреже.

Тригонометријска мрежа служи и за одређивање и праћење хоризонталних померања тла проузрокованог земљотресима и тектонским покретима.

Координате УХ тачака тригонометријских мрежа одређују се у Гаус-Кригеровој пројекцији меридијанских зона ширине три степена географске дужине на референтном елипсоиду Бесела.

За сваку зону образује се посебан координатни систем.

Члан 15к

Основу за висинско одређивање геодетских тачака и за висинску представу земљишне површине чини нивелманска мрежа.

Нивелманску мрежу чине тачке – репери нивелмана високе тачности, прецизног нивелмана, нивелмана повећане тачности, техничког нивелмана и градске нивелманске мреже.

Нивелманска мрежа служи и за одређивање и праћење вертикалних померања тла проузрокованог земљотресима и тектонским покретима.

Висине тачака нивелманске мреже одређују се у јединственом систему нормалних висина везаних за нормални репер.

Нормални репер јесте основна висинска тачка постављена у географском центру државе за коју се претпоставља да је непроменљива по висини у неограничено дугом временском периоду, а на

коју се веже мрежа нивелмана високе тачности.

Глава II ПРЕМЕР НЕПОКРЕТНОСТИ И ВОДОВА

Члан 16.

Пример непокретности и водова обухвата:

- 1) постављање и одређивање тачака полигонске, линијске и мреже оријентационих (везаних) тачака које се ослањају на тригонометријску мрежу и обраду мерења извршених на овим мрежама;
- 2) мерење, прикупљање и утврђивање мерних и описних података о непокретностима и водовима (у даљем тексту: снимање детаља);
- 3) прикупљање података о носиоцу права на непокретности, односно о држаоцу непокретности;
- 4) израду оригинала катастарског или катастарско-топографског плана или оригинала базе података дигиталног геодетског плана (у даљем тексту: планови) и основне државне карте, њихову репродукцију или израду радне базе података дигиталног геодетског плана;
- 5) метролошко обезбеђење геодетских радова и њихову стандардизацију.

Члан 17.

Математичку основу за снимање детаља чине: полигонска мрежа, линијска мрежа, мрежа оријентационих (везаних) тачака и нивелманска мрежа.

Члан 18.

БРИСАН – са 12/96

Члан 19.

БРИСАН – са 12/96

Члан 20.

БРИСАН – са 12/96

Члан 21.

БРИСАН – са 12/96

Члан 22.

Снимање детаља обухвата мерење, прикупљање и утврђивање података о:

- 1) непокретностима;
- 2) БРИСАНО – са 12/96

3) положају, облику, начину коришћења и плодности (бонитету) земљишта;

4) хоризонталној и висинској представи земљишне површине – рељефу и о географским и другим називима.

Снимање детаља врши се фотограметријском, поларном, ортогоналном и методом глобалног позиционирања.

Члан 23.

БРИСАН – са 12/96

Члан 24.

Корисник непокретности на подручју на коме се врши премој дужан је да, у року који одреди Републички геодетски завод, на прописан начин и о свом трошку обележи видним и трајним белегама границе земљишта и објеката који се налазе на њему.

Корисник водова дужан је да водове који су постављени испод површине земље обележи на површини земље пре почетка њиховог снимања.

Ако корисник непокретности и водова не обележи видним и трајним белегама границе земљишта и објекте и не обележи водове видним белегама на површини земље, или то обележавање неправилно изврши, обележавање ће извршити Републички геодетски завод, о трошку корисника непокретности и водова.

Републички геодетски завод стара се да корисници непокретности благовремено и правилно обележе границе земљишта и објеката који се на њему налазе.

Корисник непокретности дужан је да лицима која раде на пословима премера и катастра непокретности и водова и њиховом одржавању, дозволи приступ земљишту, водовима и објектима и допусти да се поставе белеге премера и ознаке којима се обележавају тачке премера и прикупе подаци о непокретностима.

Члан 25.

Белегама премера, у смислу овог закона, сматрају се све врсте белега за подzemно и надzemно обележавање сталних геодетских тачака (тригонометријске, гравиметријске, астрономске и нивелманске мреже свих редова), белеге којима се обележавају границе катастарских општина и белеге сталних геодетских тачака за снимање детаља.

Ознаком тачке премера, у смислу овог закона, сматрају се направе и уређаји који служе за опажање или догледање тачака премера (пирамиде, сигнали и сл.).

Члан 26.

По постављању белега или ознака тачака премера Републички геодетски завод, писмено обавештава кориснике парцела о врсти и месту постављених белега, односно ознака тачака премера.

Члан 27.

Белеге и ознаке којима су обележене тачке премера не смеју се уништавати, оштећивати, нити неовлашћено померати или измештати.

Корисник непокретности на чијем се земљишту налазе белеге или ознаке из става 1 овог члана, дужан је да о сваком оштећењу, уништењу, померању или измештању белега, односно ознака, обавести Републички геодетски завод у року од 15 дана од дана сазнања за то оштећење, уништење, померање или измештање белега, односно ознака премера.

Члан 28.

Кад се на земљишту или објекту на коме се налазе белеге премера или у њиховој непосредној близини изводе грађевински или други радови који могу оштетити или уништити белеге или смањити могућност њиховог коришћења, инвеститор односно извођач радова је дужан да најмање на 15 дана пре отпочињања радова обавести о томе Републички геодетски завод.

Ако услед извођења радова из става 1 овог члана постојећу белегу премера треба изместити или уништити или ако се услед тих радова смањи могућност њеног коришћења, инвеститор сноси све трошкове измештања и одређивања белега.

Члан 29.

Републички геодетски завод стара се о заштити белега и ознака премера.

Члан 30.

БРИСАН – са 12/96

Члан 31.

На основу података утврђених снимањем детаља израђује се план, у графичком или дигиталном облику.

У израду плана спада и утврђивање површина парцела.

Основна државна карта се израђује картографском обрадом плана, на основу дигитализованог или скенираног плана или на основу података добијених снимањем детаља, у графичком или дигиталном облику.

Члан 32.

БРИСАН – са 25/2002

Члан 33.

Подаци снимања детаља и планови непокретности морају бити такви да се на основу њих могу поново успоставити снимљене тачке и стање на земљишту какво је било приликом снимања.

Планови и карте користе се нарочито за израду катастра непокретности, пројектовање и преношење пројеката на земљиште и као картографски материјал за израду наменских карата.

Члан 34.

Поред карте из члана 31 став 3 овог закона, израђују се и топографске и прегледне карте у ситнијим размерама, као основа за планирање, тематску обраду, графичко приказивање и вођење статистике, евиденције и за друге потребе.

Садржај, облик и размеру карата из става 1 овог члана одређује Републички геодетски завод.

Члан 35.

Републички геодетски завод, односно геодетска организација из члана 12 овог закона потврђује на плану и карти, односно на одговарајућим деловима елабората премера, да су израђени према важећим прописима.

Планови, карте и елаборати премера из става 1 овог члана могу се користити тек пошто их овери Републички геодетски завод.

Члан 36.

Оригинали планова и карте, односно оригинали базе података дигиталног плана, јесу архивски оригинали који служе за добијање њихових копија – радних оригинала и не могу се користити у друге сврхе.

Копије планова и карте, односно копија базе података дигиталног плана и карте јесу радни оригинали планова и карте. Радни оригинали обавезно се користе као архивски оригинали при сваком наредном умножавању.

Глава III КАТАСТАР НЕПОКРЕТНОСТИ

I. Заједничке одредбе

Члан 37.

Катастар непокретности садржи податке о земљишту (назив катастарске општине, број, облик, површина, начин коришћења, бонитет, катастарска класа и катастарски приход катастарске парцеле), зградама, становима и пословним просторијама, као посебним деловима зграда (положај, облик, површина, начин коришћења, спратност и собност) и другим грађевинским објектима, као и податке о правима на њима и носиоцима тих права, теретима и ограничењима.

Катастар непокретности садржи и податке о држаоцима непокретности, у случајевима утврђеним овим законом.

Подаци из ст. 1 и 2 овог члана утврђују се и уписују у катастар непокретности у односу на катастарску општину и катастарску парцелу.

Члан 38.

Катастар непокретности састоји се од:

- 1) радног оригинала плана;
- 2) збирке исправа;
- 3) катастарског оператa.

Члан 39.

Радни оригинал плана је копија архивског оригинала, а служи за одржавање премера и катастра непокретности.

Члан 40.

Збирка исправа се састоји из оригинала или оверених преписа исправа од значаја за упис права на непокретностима.

Исправе у збирци исправа улажу се по годинама, за сваку катастарску општину, и чувају се трајно.

Члан 41.

Катастарски операт састоји се из листова непокретности.

На основу података унетих у листове непокретности формира се:

- 1) списак катастарских парцела;
- 2) сумарник катастарског прихода;

3) збирни преглед површина и катастарског прихода према начину коришћења и катастарским класама;

4) азбучни преглед власника, носилаца права коришћења и држалаца непокретности.

Члан 42.

Лист непокретности садржи податке о:

1) земљишту (А лист);

2) носиоцу права на земљишту (Б лист);

3) згради, стану и пословној просторији, као посебним деловима зграде и другим грађевинским објектима и носиоцима права на њима (В лист);

4) теретима и ограничењима (Г лист).

Лист непокретности обухвата све катастарске парцеле које припадају истом носиоцу права на земљишту и објекте на тим парцелама, а које се налазе у истој катастарској општини.

Носиоцем права, у смислу овог закона, сматра се власник непокретности, носилац права коришћења на непокретностима у државној својини, односно носилац права у погледу располагања, коришћења и управљања на непокретностима у друштвеној својини.

Члан 43.

Израда катастра непокретности обухвата: утврђивање катастарске територијалне јединице, прикупљање података о непокретностима и правима на њима које не садржи катастар земљишта, катастарско класирање и бонитирање земљишта, излагање на јавни увид података из катастра земљишта, података премера и катастарског класирања земљишта и утврђивање података о правима на непокретностима, израду катастарског операта и устројавање збирке исправа.

II. Катастарске територијалне јединице

Члан 44.

Катастарске територијалне јединице јесу катастарска парцела, катастарска општина и катастарски срез.

Члан 44а

Катастарска парцела је део земљишта које се користи на исти начин, чији је носилац права, односно држалац једно или више лица (када на земљишту постоји сувојина или заједничка својина)

и налази се у истој катастарској општини.

Изузетно од става 1 овог члана, од делова парцеле који се користе на различит начин не формирају се посебне катастарске парцеле у случају:

1) кад се поједини делови катастарске парцеле, чија је површина мања од два ара, користе на различит начин (различите културе, неплодна земљишта или земљишта која служе за посебне намене);

2) промене културе на катастарским парцелама у оквиру градског грађевинског земљишта;

3) постојања различитих култура на катастарској парцели обухваћеној подручјем на коме је извршена комасација;

4) промена на катастарској парцели насталих услед измена корита водотокова.

У случају формирања грађевинских парцела на градском грађевинском земљишту, делови катастарских парцела од којих је грађевинска парцела формирана чине посебне катастарске парцеле, до правноснажности решења о њиховом одузимању од ранијих сопственика, независно од њихове површине, начина коришћења и носиоца права на парцели.

Катастарска парцела означава се бројем парцеле и називом катастарске општине којој катастарска парцела припада.

Положај и облик сваке катастарске парцеле приказује се на плановима, а остали подаци који се односе на парцелу уписују се у катастарски операт.

Члан 45.

Катастарска општина обухвата, по правилу, подручје једног насељеног места.

Ако то посебни разлози захтевају, за два или више насељених места може се образовати једна катастарска општина или за подручје једног насељеног места више катастарских општина.

О образовању катастарске општине, давању и промени назива, промени границе и о гашењу катастарске општине одлучује Влада, по претходно прибављеном мишљењу скупштине општине.

Члан 46.

Обележавање граница катастарске општине врши Републички геодетски завод, постављањем граничних белега и

ознака на земљишту и описивањем граница у записнику о омеђавању.

Члан 47.

Територијална јединица за катастарско класирање земљишта јесте катастарски срез.

Катастарске срезове образује и њихове називе утврђује Влада.

Члан 48.

Границе катастарског среза могу се изменити ако се битно промене услови који су били од утицаја за утврђивање подручја катастарског среза.

Члан 49.

БРИСАН – са 12/96

III. Катастарско класирање и бонитирање земљишта

Члан 50.

Катастарско класирање земљишта обухвата утврђивање катастарске културе и класе за сваку катастарску парцелу у оквиру једне катастарске општине.

Бонитирање земљишта обухвата утврђивање плодности земљишта.

Катастарско класирање земљишта врши се на основу природних и економских услова производње постојеће културе на земљишту.

Плодност земљишта се утврђује на основу његових природних особина, без обзира на начин коришћења тог земљишта.

Подручје за бонитирање земљишта је територија Републике.

Члан 51.

Земљишта која се могу користити у пољопривреди и шумарству сврставају се у следеће културе: њива, врт, воћњак, виноград, ливада, пашњак, шума и трстик и мочвара.

Свака од култура из става 1 овог члана, са подручја једног катастарског среза, може се према природним и економским условима производње, приликом катастарског класирања, распоредити у највише осам класа.

Земљишта која се не могу користити у пољопривреди и шумарству сврставају се у неплодна.

Земљишта која служе за посебне намене а не користе се у пољопривреди и

шумарству не сврставају се ни у једну културу.

За земљишта из става 4 овог члана означава се намена за коју служи.

Члан 52.

Ако се део једног катастарског среза припоји другом катастарском срезу, на припојеном делу врши се ново катастарско класирање.

Ако су измене из става 1 овог члана такве природе и обима да није потребно вршити ново катастарско класирање у целом катастарском срезу, утврђивање нових катастарских класа на припојеном делу врши се у оквиру постојеће основе за катастарско класирање земљишта, односно катастарског среза, уз утврђивање оквирних класа за сваку културу земљишта за подручје сваке катастарске општине из припојеног катастарског среза.

У случају да дође до спајања два катастарска среза утврђује се нова основа за катастарско класирање земљишта за новоформирани катастарски срез и ново катастарско класирање земљишта.

Члан 53.

Катастарско класирање земљишта врши се на основу утврђене основе класирања.

Основу класирања земљишта чини угледно земљиште у катастарском срезу (у даљем тексту: средња угледна земљишта), и то за сваку класу постојећих култура, земљишта као и оквири класа за сваку културу земљишта, за подручје сваке катастарске општине.

Основу класирања земљишта утврђује Републички геодетски завод.

Члан 54.

На основу и у оквиру основе за катастарско класирање земљишта утврђује се угледно земљиште за сваку постојећу културу и класу у катастарској општини (у даљем тексту: општинско угледно земљиште), а према утврђеном средском угледном земљишту за односни катастарски срез.

Среско угледно земљиште истовремено је и општинско угледно земљиште у катастарској општини у којој се налази.

Члан 55.

Утврђивање општинског угледног земљишта и катастарско класирање у катастарској општини врши комисија за катастарско класирање земљишта, која

се састоји од председника и два члана; председник и чланови комисије имају своје заменике.

За председника комисије именује се дипломирани инжењер пољопривреде, а положеним стручним испитом предвиђеним за запослене у органима државне управе који раде на пословима класирања и бонитирања земљишта, а чланови комисије именују се из редова пољопривредних произвођача са подручја катастарске општине за коју се врши класирање.

Комисију из става 1 овог члана образује Републички геодетски завод.

Члан 56.

Комисија за катастарско класирање земљишта утврђује за сваку катастарску парцелу, у смислу чл. 51, 53 и 54 овог закона, културу и класу, као и неплодна земљишта која служе за посебне намене.

Подаци утврђени катастарским класирањем земљишта саопштавају се корисницима у поступку излагања на јавни увид података премера непокретности и катастарског класирања земљишта.

Члан 57.

Према плодности ова земљишта подобна за пољопривредну и шумску производњу распоређују се у осам бонитетних класа, а у оквиру сваке бонитетне класе може се утврдити једна или више бонитетних подкласа.

Основу за бонитирање земљишта чине угледна земљишта на територији Републике за сваку бонитетну класу, односно бонитетну подкласу.

Неплодне површине, земљиште које служи за редовну употребу зграде, земљиште које служи за посебне намене, трстици и мочваре не бонитирају се.

Основу за бонитирање и мерила за распоређивање земљишта у бонитетне класе и подкласе утврђује Републички геодетски завод.

Члан 58.

Бонитирање земљишта врши се, по правилу, по извршеном катастарском класирању земљишта или истовремено са класирањем.

Распоређивање земљишта у бонитетне класе врши дипломирани инжењер пољопривреде кога одреди Републички геодетски завод.

Глава III УПИС ПРАВА НА НЕПОКРЕТНОСТИМА

I. Заједничке одредбе

Члан 58а

У катастар непокретности уписују се право својине и друга стварна права на непокретностима, одређена облигационо на права која се односе на непокретности, реални терети и ограничења у располагању непокретностима, који су одређени овим законом.

У случајевима утврђеним овим законом, у катастар непокретности уписује се и држалац непокретности.

Члан 58б

Право својине на непокретности може се уписати као својина одређеног лица, сувојина, заједничка својина и етажна својина.

На непокретностима у друштвеној својини као носилац права уписује се правно лице које на тој непокретности има права у погледу располагања.

На непокретностима у државној својини, поред носиоца права својине, уписује се и носилац права коришћења, односно корисник непокретности.

На градском грађевинском земљишту уписује се и право коришћења ранијег сопственика земљишта, односно право коришћења другог лица стечено у складу са законом.

Члан 58в

Упис права на непокретностима из члана 58а овог закона врши се:

- 1) по самом закону;
- 2) на основу правноснажне одлуке надлежног органа;
- 3) на основу исправе о правном послу сачињене у складу са законом;
- 4) на основу споразума о накнади за експроприсану непокретност;
- 5) на основу другог акта о конституисању права на непокретностима, у складу са законом.

Члан 58г

Уписи у катастар непокретности јесу:

- 1) укњижба;
- 2) предбележба;
- 3) забележба.

Укњижба је упис којим се коначно стичу, преносе или престају права на непокретностима.

Предбележба је упис којим се условно стичу, преносе или престају права на непокретностима.

Забележба је упис одређених правних чињеница које могу да буду од утицаја на постојање права на непокретности-ма.

Члан 58д

Укњижба се врши на основу исправе која је по одредбама овог закона подобна за коначни упис права.

Предбележба се врши на основу исправе која није подобна за коначни упис права (потписи уговарача на исправи нису оверени, исправа не садржи овлашћење за укњижду, акт органа који је основ за стицање права на непокретности није постао правноснажан, односно извршан).

Предбележба постаје укњижба када се отклоне сметње за коначни упис из става 2 овог члана.

Ако се у року одређеном у решењу којим се дозвољава упис предбележбе, који не може бити краћи од 15 дана, нити дужи од шест месеци, не отклоне недостаци у исправи из става 2 овог члана, тј. ако се не оправда предбележба, извршиће се брисање предбележбе.

Члан 58ђ

Забележбом се врши упис правних чињеница које се односе на власника непокретности (малолетство, старатељство, лишење пословне способности) или на саму непокретност (покретање спора за утврђење права на непокретности, односно за брисање извршеног уписа, покретање поступка експропријације, постојање забране отуђења или оптерећења непокретности и покретање поступка извршења на непокретности у случајевима прописаним законом којим се уређује извршни поступак).

Члан 58е

Носилац права својине, права коришћења, односно корисник непокретности и носилац права у погледу располагања, као и држалац непокретности, уписује се:

1) на земљишту – у Б лист непокретности;

2) на зградама, посебним деловима зграда и другим грађевинским објектима – у В лист непокретности.

Стварне и личне службености, хипотека, одређена облигациона права (право дугорочног закупа, уговорно право прече куповине, право откупа и прекупа) и правне чињенице из члана 58ђ овог закона уписују се у Г лист непокретности.

Право дугорочног закупа у смислу става 2 овог члана, јесте право из уговора о закупу непокретности закљученог за период од десет или више година.

Члан 58ж

Хипотека се уписује у одређеном новчаном износу.

За потраживања на која се плаћају камате уписаће се и висина камате.

Члан 58з

До уписа права својине на згради или другом грађевинском објекту изграђеном без дозволе, када је дозвола услов за градњу, или прекорачењем овлашћења из дозволе, као и уписа овог права на згради или другом грађевинском објекту за који није издата употребна дозвола, уписују се подаци о објекту и држаоцу у В лист непокретности, ако овим законом није друкчије одређено.

На земљишту изван подручја градског грађевинског земљишта, врши се упис права својине и на згради или другом грађевинском објекту изграђеном без дозволе, када је дозвола услов за градњу, или прекорачењем овлашћења из дозволе, као и на згради или другом грађевинском објекту за који није изда-та употребна дозвола, ако носилац права на том објекту има својину на земљишту, с тим што се носилац права не ослобађа обавезе да одговарајућу дозволу прибави.

У случају из става 2 овог члана кад је објекат изграђен на земљишту на коме градитељ нема својину, градитељ објекта уписаће се као држалац објекта у В лист непокретности.

У случају из ст. 1 и 2 овог члана у Г лист непокретности ставља се забелешка да је објекат изграђен без дозволе или прекорачењем овлашћења из дозволе, односно да за објекат није издата употребна дозвола.

На начин прописан у ставу 3 овог члана поступиће се и у случају градње објекта

на туђем земљишту када дозвола није била услов за градњу.

Члан 58в

За упис права на непокретности надлежан је Републички геодетски завод – организациона јединица у општини на чијој се територији налази непокретност.

II. Излагање на јавни увид података премера и катастарског класирања земљишта и утврђивање права на непокретностима

Члан 59.

Подаци премера непокретности и подаци о катастарском класирању земљишта излажу се на јавни увид, по правилу, за целу катастарску општину на подручју катастарске општине за коју се врши излагање.

Изузетно од става 1. овог члана, за подручје града и насељеног места за које је образовано више катастарских општина излагање се може вршити изван подручја катастарске општине за коју се врши излагање.

У поступку излагања утврђује се право својине и друга стварна права, као и други подаци који се односе на непокретности.

Директор Републичког геодетског завода може, из нарочито оправданих разлога, одлучити да се израда катастра непокретности врши за делове катастарске општине.

Члан 60.

Послове у вези са излагањем на јавни увид података из члана 59. овог закона обавља комисија која се састоји од председника и два члана; председник и чланови комисије имају своје заменике. За председника комисије именује се дипломирани правник са положеним правосудним испитом. Један члан комисије мора бити геодетски стручњак, са најмање вишом стручном спремом и положеним испитом за запослене у органима државне управе, а други члан комисије именује се из реда грађана са подручја катастарске општине за коју се врши излагање.

Комисију из става 1 овог члана образује Републички геодетски завод.

Члан 61.

Време и место излагања на јавни увид података из члана 59 овог закона одређује Републички геодетски завод и то објављује јавним огласом у месту излагања, најкасније тридесет дана пре почетка излагања.

Члан 62.

Оглас о излагању на јавни увид података из члана 59 овог закона садржи:

- 1) назив општине и катастарске општине;
- 1а) опис граница подручја за које се врши излагање – у случају из члана 59 став 4 овог закона;
- 1б) јавни позив упућен лицима која сматрају да имају правни интерес, да учествују у поступку пред комисијом;
- 2) рок у коме ће се извршити излагање;
- 3) место и просторије у којима ће се извршити излагање;
- 4) радно време комисије.

Члан 63.

Комисија за излагање дужна је да лицу које је на основу прикупљених података привремено уписано у Б, односно В лист непокретности, достави на прописаном обрасцу листа непокретности податке премера и катастарског класирања земљишта.

Привремено уписано лице може, на податке садржане у обрасцу из става 1. овог члана, поднети приговор комисији у року од 15 дана од дана када су му ти подаци достављени.

У поступку излагања могу учествовати и лица која имају правни интерес у вези непокретности за коју се излажу подаци (у даљем тексту: ималац правног интереса).

Члан 64.

О поступку излагања на јавни увид података премера, катастра земљишта и катастарског класирања и утврђивања права на непокретностима води се записник.

Записник из става 1. овог члана, који потписују учесници у поступку и председник комисије, садржи нарочито: податке о привремено уписаном лицу, односно имаоцу правног интереса; податке о саставу комисије; садржину изјаве привремено уписаног лица, односно имаоца правног интереса, у вези са подацима садржаним у листу непокретно-

сти; податке о лицу које комисија одређује за носиоца права; податке о времену и месту састављања записника.

Члан 65.

Привремено уписано лице коме су на његов захтев усмено саопштени подаци премера и катастарског класирања земљишта и о правима на непокретностима, пре достављања података у смислу члана 63. ст. 1. и 2. овог закона, односно коме ти подаци нису достављени у смислу поменутих одредаба, може на те податке ставити приговор у року од осам дана од дана када су му ти подаци усмено саопштени.

Приговор у смислу става 1 овог члана може поднети и ималац правног интереса у року од осам дана од дана сазнања за податке, а најкасније до завршетка излагања.

Приговор се подноси комисији за излагање.

Члан 66.

Комисија за излагање дужна је да размотри приговор из чл. 63 и 65 овог закона и да решење по приговору донесе у року од осам дана.

Решење из става 1 овог члана доставља се привремено уписаном лицу, лицу које комисија одређује за носиоца права и имаоцу правног интереса.

У случају кад не постоји ималац правног интереса, а комисија нађе да је приговор привремено уписаног лица, односно лица које комисија одређује за носиоца права, основан, уместо да доноси решење, комисија ће о прихватању приговора само обавестити то лице.

Члан 67.

Против решења донетог по приговору може се изјавити жалба Републичком геодетском заводу у року од осам дана од дана достављања решења.

Жалба се подноси преко комисије за излагање која је донела решење.

На основу коначног решења из става 1 овог члана врши се упис у лист непокретности.

Члан 68.

Против решења Републичког геодетског завода донетог по жалби из члана 67 овог закона не може се покренути управни спор.

Члан 69.

Подаци премера, катастра земљишта и катастарског класирања и подаци о пра-

вима на непокретностима, утврђени у поступку излагања на јавни увид у складу са одредбама овог закона, који нису оспорени у том поступку, уписују се у лист непокретности без доношења посебног решења.

Члан 69а

У катастарским општинама у којима постоји катастар земљишта излагање података и утврђивање права на непокретностима врши се на следећи начин:

- 1) прикупљају се подаци о непокретностима, правима на њима и носиоцима права које не садржи катастар земљишта;
- 2) прикупљени подаци се сређују, везују са подацима о катастарској парцели и упоређују са подацима из катастра земљишта.

У погледу поступка, надлежност органа за излагање на јавни увид података из става 1 овог члана, оглашавања, позивања, достављања података, доношења приговора на податке, доношења правних средстава и др. сходно ће се примењивати одредбе чл. 59 до 69 овог закона.

У случају из става 1 овог члана, за носиоца права на земљишту комисија одређује једно од следећих лица, према стању последњег уписа у катастру земљишта:

- 1) лице које је у катастру земљишта уписано до 6. априла 1941. године;
- 2) лице које је у катастру земљишта уписано после 6. априла 1941. године, ако је тај упис извршен на основу исправе која је у време уписа била подобна за стицање права на земљишту;
- 3) лице које није уписано на основу исправе у смислу тачке 2 овог става, а уписано је у катастар земљишта устројен после 6. априла 1941. године, на основу података из пописног катастра и првог премера;
- 4) лице које поседује објекат на земљишту, за који у време изградње није било прописано издавање грађевинске дозволе, односно објекат изграђен на основу грађевинске дозволе надлежног органа, под условом да је у моменту градње, односно издавања дозволе то лице, или његов правни претходник, било уписано у катастар земљишта.

Изузетно од става 3 овог члана, комисија ће за носиоца права на земљишту одредити лице које није уписано у ката-

стар земљишта у смислу тог става, а комисији приложи исправу подобну за стицање, односно упис права у смислу овог закона, ако то право изводи од лица које је могло бити одређено за носиоца права у смислу става 3 овог члана.

Ако се применом одредаба ст. 3 и 4 овог члана не може утврдити лице које испуњава услове за носиоца права на земљишту, лице које је последње уписано у катастар земљишта уписаће се као држалац земљишта, уколико је у његовом поседу.

Ако нема лица из става 5 овог члана, као држалац земљишта уписаће се лице које није уписано у катастар земљишта, ако се из прикупљених података, на начин и по поступку из чл. 59 до 69 овог закона, утврди да је у поседу земљишта. Одредба става 6 овог члана неће се примењивати у случају одређивања носиоца права на градском грађевинском земљишту.

Лице које комисија, у складу са одредбама ст. 3 до 6 овог члана одреди за носиоца права на земљишту, односно за држаоца на земљишту, одредиће се за носиоца права на објектима, односно држаоца објеката на земљишту, сагласно одредбама члана 583 овог закона.

Изузетно од става 8 овог члана, лице које је у смислу става 3 тачка 4 овог члана, на основу грађевинске дозволе изградило објекат, односно његов правни следбеник, уписаће се као власник објекта, ако су на објекту изведени знатнији радови (објекат стављен под кров), у складу са грађевинском дозволом, с тим што је то лице дужно да прибави употребну дозволу у року од годину дана од дана почетка примене катастра непокретности.

Ако се употребна дозвола не прибави у року из става 9 овог члана, Републички геодетски завод – организациона јединица у општини, по службеној дужности, брисаће упис права извршен у смислу тог става, и извршити упис држаоца објекта.

Утврђивање права на непокретностима у складу са одредбама овог члана врши се и у катастарским општинама у којима је, поред катастра земљишта, устројена и земљишна књига у којој се промене не проводе једну или више година

непрекидно или ако није обновљена након обнове премера.

Члан 69б

Државина уписана у складу са чланом 69а ст. 5 и 6 овог закона, сматра се законитом и савесном од дана уписа.

На захтев лица које је уписано као држалац земљишта у смислу става 1 овог члана, односно његовог правног следбеника, извршиће се упис права на земљишту у корист тог лица, ако је од дана почетка примене катастра непокретности протекло две године и ако треће лице не захтева упис права на основу исправе из члана 69а став 4 овог закона.

Захтев за упис права у смислу става 2 овог члана, треће лице може поднети у року од две године од дана почетка примене катастра непокретности.

У случају кад Републички геодетски завод – организациона јединица у општини нађе да је захтев из става 3 овог члана основан, донеће решење о дозволи уписа права трећег лица и брисању држаоца земљишта.

Члан 69в

У катастарским општинама у којима поред катастра земљишта постоји и земљишна књига, односно књига тапија, излагање података и утврђивање права на непокретностима врши се на следећи начин:

1) прикупљају се подаци о непокретностима, правима на њима и носиоцима права које не садржи катастар земљишта;

2) прикупљени подаци се сређују и вежују са подацима о катастарској парцели садржаним у катастру земљишта, а затим упоређују са подацима у земљишној књизи, односно књизи тапија.

У случају неслагања података из катастра земљишта са подацима из земљишне књиге, односно књиге тапија, извршиће се њихово усклађивање, с тим што основу за излагање података о правима чине подаци из земљишне књиге, односно књиге тапија, а основу за излагање осталих података о непокретностима чине подаци из катастра земљишта и прикупљени подаци о непокретностима из става 1 тачка 1 овог члана.

Подаци о непокретностима прикупљени и сређени у смислу става 1 овог члана, као и подаци које садрже катастар зем-

љишта и земљишна књига, односно књига тапија, излажу се на јавни увид сходном применом одредаба чл. 59 до 69 овог закона.

Изузетно од става 3. овог члана, носиоцу права неће се достављати подаци на прописаном обрасцу у смислу члана 63 став 1 овог закона, а позив ће се доставити носиоцу права само у случају неслагања података из катастра земљишта и земљишне књиге, односно тапија, као и у случају кад ималац правног интереса оспори податке.

За носиоца права на непокретности комисија ће одредити лице које је последње уписано у земљишној књизи, односно књизи тапија, односно лице које комисији приложи исправу подобну за стицање права у складу са законом, на основу које то право изводи из права лица које је последње уписано.

Члан 69г

Општински суд, односно општинска управа, дужни су да Републичком геодетском заводу, на његов захтев, најкасније до почетка излагања доставе земљишну књигу или њен део, односно књигу тапија, за катастарску општину за коју се врши излагање, односно за чији се део врши излагање.

Од дана достављања земљишне књиге, односно књиге тапија, у смислу става 1 овог члана, неће се проводити промене у тој књизи за катастарску општину, односно њен део, за коју се врши излагање, а изводе из те књиге оверава земљишнокњижни суд.

Пријаве за упис промена права на непокретностима, за подручје за које се врши излагање, достављају се Републичком геодетском заводу – организационој јединици у општини.

Члан 69д

У току излагања на јавни увид података из члана 69в овог закона, отклониће се неслаганост између података у катастру земљишта и земљишној књизи, односно књизи тапија.

У циљу отклањања неслаганости из става 1 овог члана, комисија за излагање на јавни увид позваће носиоца права уписаног у земљишној књизи, односно у књизи тапија и лице уписано у катастру земљишта.

У позиву ће се од лица из става 2 овог члана затражити да поднесу исправе на основу којих се може утврдити које ће од тих лица бити уписано као носилац права на непокретности.

Позивање се спроводи по одредбама овог закона које важе за излагање на јавни увид.

По отклањању неслаганости у смислу става 2 овог члана и прегледу поднетих исправа из става 3 овог члана, комисија за излагање одређује лице које ће бити уписано у лист непокретности.

Члан 69ђ

Комисија ће, на захтев суносилаца права на непокретности, чије је право утврђено у поступку излагања података на јавни увид, извршити развргнуће имовинске заједнице, под условом да међу њима нису спорни идеални и реални делови.

О развргнућу имовинске заједнице комисија саставља посебан записник који има снагу извршне исправе и чува се у збирци исправа.

Члан 69е

Поступак излагања, у смислу овог закона, сматра се окончаним кад комисија преда Републичком геодетском заводу – организационој јединици у општини оверене листове непокретности (заједно са збирком исправа), у које су подаци унети у складу са чланом 69 овог закона и на основу коначних решења Републичког геодетског завода донетих по приговорима.

Члан 69ж

У поступку израде катастра непокретности носиоца права на непокретности, државни и други органи, предузећа, установе и друге организације дужни су да Републичком геодетском заводу ставе на располагање све податке о непокретностима које имају у својим евиденцијама.

III. Израда катастарског операта

Члан 70.

По завршеном излагању на јавни увид података премера непокретности и катастарског класирања земљишта, као и података о правима на непокретностима, израђује се катастарски операт посебно за сваку катастарску општину, односно део катастарске општине и устројава збирка исправа.

Члан 71.

Катастарски операт израђује се и одржава аутоматском обрадом података.

Подаци које садржи катастарски операт уписују се, обрађују и чувају на магнетном медију или на други начин који је погодан за аутоматску обраду података.

Члан 72.

Кад Републички геодетски завод утврди да је катастарски операт израђен у складу са важећим прописима, решењем ће потврдити операт и дати га организационој јединици у општини на коришћење и одржавање. Са катастарским оператом дају се и: препис записника о опису граница катастарске општине, оригинални подаци о снимању детаља и рачунању површина, скице детаља, радни оригинали планова и карте, препис списка угледних земљишта и препис координата, надморских висина и описа положаја тригонометријских, нивелманских и везних тачака и подаци о полигонској и линијској мрежи.

Даном доношења решења о потврђивању катастарског операта комисија завршава са радом.

У решењу из става 1 овог члана Републички геодетски завод одредиће дан почетка примене катастарског операта. Решење из става 1 овог члана објављује се у *Службеном гласнику Републике Србије*.

Глава III КАТАСТАР ВОДОВА

Члан 73.

Катастар водова израђује се на основу података добијених снимањем водова и документације о водовима којом располажу државни органи, предузећа и друге организације.

У циљу израде катастра водова државни органи, предузећа и друге организације дужни су да омогуће коришћење документације о водовима којом располажу.

Члан 74.

Катастар водова састоји се од:

- 1) елабората оригиналних теренских података добијених снимањем водова;
- 2) планова појединих водова;
- 3) прегледних планова свих водова;
- 4) описа карактеристичних података о водовима;
- 5) регистра водова.

Члан 75.

Израду катастра водова врши Републички геодетски завод или геодетска организација која има најмање три запослена геодетске струке са положеним стручним испитом за запослене у органима државне управе, од којих је најмање један са високом школском спремом, као и одговарајуће геодетске инструменте и прибор.

Члан 76.

БРИСАН – са 12/96

Члан 77.

БРИСАН – са 25/2002

Члан 78.

Корисници водова финансирају израду катастра водова на начин утврђен прописом општине, односно града.

Члан 79.

Катастар водова израђује се по катастарским општинама.

Кад Републички геодетски завод утврди да је новоизрађени катастар водова израђен у складу са прописима, решењем ће потврдити катастар водова и дати га организационој јединици у општини на коришћење и одржавање.

У решењу из става 2. овог члана Републички геодетски завод одредиће дан почетка примене катастра водова.

Глава IV

БРИСАНО – са 12/96

Члан 80. – члана 96.

БРИСАНИ – са 12/96

Глава V ОДРЖАВАЊЕ ПРЕМЕРА, КАТАСТРА НЕПОКРЕТНОСТИ И ВОДОВА

I. Заједничке одредбе

Члан 97.

Одржавање премера, катастра непокретности обухвата:

- 1) праћење и утврђивање насталих промена на непокретностима које су од

утицаја на податке премера и катастра непокретности и водова;

2) преношење на терен података из урбанистичких и других планова и пројеката;

3) провођење утврђених промена у елаборату премера, планова, карти и катастарском операту и катастру водова;

4) обнављање белега сталних геодетских тачака, које служе за одржавање премера;

5) упис промена права на непокретностима;

6) прикупљање и обраду података о променама које настају постављањем, односно изградњом нових и реконструкцијом или престанком коришћења постојећих водова;

7) праћење, утврђивање и провођење промена података о просторним јединицама за које је по закону надлежан Републички геодетски завод.

У поступку одржавања по захтеву странке врши се и обнова граница и идентификација катастарске парцеле и обнова (обележавање) линије вода.

Промене на непокретностима у смислу става 1 тачка 1 овог члана јесу: деоба и спајање парцеле; изградња, доградња, надзиђивање и уклањање зграда и других грађевинских објеката и промена начина коришћења земљишта.

Послове из става 1 тач. 1 и 2 и става 2 овог члана обавља геодетска организација која има најмање једног запосленог геодетске струке са положеним стручним испитом за запослене у органима државне управе и најмање три године радног искуства на тим пословима, као и одговарајуће геодетске инструменте и прибор.

Послове из става 4 овог члана обавља Републички геодетски завод ако на територији општине није регистрована геодетска организација, односно ако геодетске организације регистроване на територији општине одбију да изврше ове послове или геодетска организација која је прихватила да изврши ове послове Републичком геодетском заводу не достави прикупљене податке о насталој промени у року од 30 дана од дана подношења пријаве корисника непокретности Републичком геодетском заводу.

Члан 98.

У вршењу послова одржавања премера и катастра непокретности Републички геодетски завод одклања све утврђене

недостатке и пропусте у снимању детаља, као и у погледу других техничких података садржаних у геодетском елаборату, плановима, карти и катастарском операту, о чему доноси решење.

Републички геодетски завод врши замену дотрајалих делова или целог катастарског операта и стара се о благовременој изради нових репродукција, дотрајалих или оштећених радних оригинала.

Ако у поступку одржавања премера, катастра непокретности и водова Републички геодетски завод – организациона јединица у општини уочи недостатке и пропусте у погледу уписа носioca права, држаоца или корисника, може у року од две године од дана почетка примене катастарског операта катастра непокретности да изврши исправку уочених недостатака и пропусти, о чему доноси решење.

Против решења из става 3. овог члана може се изјавити жалба Републичком геодетском заводу у року од 15 дана од дана пријема решења.

Против решења донетог по жалби не може се водити управни спор.

Члан 99.

Корисник непокретности је дужан да, у року од 30 дана од настанка промене, Републичком геодетском заводу – организационој јединици у општини, пријави насталу промену права на непокретности, као и промену облика и површине парцеле, начина коришћења земљишта и промене настале изградњом, доградњом, надзиђивањем и уклањањем објекта.

Уз пријаву из става 1 овог члана корисник је дужан да достави исправу која је основ за упис промене права на непокретности, као и исправе на основу којих се могу утврдити подаци о земљишту, згради, становима и пословним просторијама, као посебним деловима зграда и другим грађевинским објектима.

У пријави из става 1. овог члана која се односи на промену на непокретности, односно на обнову граница парцеле и идентификацију катастарске парцеле, корисник непокретности је дужан да достави изјаву геодетске организације да прихвата да изврши радове на терену у вези промене назначене у пријави или изјаве геодетских организација регис-

трованих на територији општине да не прихватају да изврше наведене радове.

Пријава и изјаве из става 3 овог члана подносе се на прописаном образцу.

Начин и поступак подношења пријаве и образца из става 4 овог члана прописује директор Републичког геодетског завода.

Републички геодетски завод узмеће у поступак, по службеној дужности, промене из става 1 овог члана за које је сазнао на други начин.

Трошкове утврђивања и провођења промена из ст. 1 и 6 овог члана сноси корисници.

Члан 100.

Инвеститор је дужан да пријави Републичком геодетском заводу – организационој јединици у општини, изградњу или реконструкцију водова, односно насталу промену на постојећим водовима, у року од два дана од дана настанка промене.

Подземни водови, грађевине и комуникације не смеју се затрпати пре него што се изврши њихово снимање.

Инвеститор је дужан да, у року од два месеца по извршеној изградњи или реконструкцији водова, достави Републичком геодетском заводу елаборат оригиналних теренских података добијених снимањем.

Одобрење за употребу водова може се издати ако инвеститор, односно извођач радова приложи и потврду Републичког геодетског завода да је снимање водова извршено у складу са овим законом.

У погледу подношења пријаве за провођење, односно снимање промене у смислу става 1 овог члана, сходно се примењују одредбе из члана 99 ст. 3, 4 и 5 овог закона.

Члан 100а

БРИСАН – са 25/2002

Члан 101.

При изградњи или реконструкцији зграда, путева, железничких пруга, канала или других грађевинских објеката, којим се утиче на податке у катастарском оперативном плану и плановима, инвеститор је дужан да по завршеној изградњи или реконструкцији, уз пријаву из члана 99 став 1 овог закона, Републичком геодетском заводу – организационој једи-

ници у општини преда податке премера на основу којих се настале промене могу унети у планове и катастарски оперативни план.

Одобрење за употребу грађевинског објекта из става 1 овог члана не може се издати док инвеститор не поднесе потврду Републичког геодетског завода да су му предати подаци премера, односно да је Републички геодетски завод извршио снимање промена по пријави.

Члан 101а

БРИСАН – са 25/2002

Члан 102.

Стручни надзор над извођењем радова из члана 97 став 1 тач. 1 и 2 и став 2 овог закона врши Републички геодетски завод.

Стручни надзор обухвата: проверу испуњености услова за вршење радова; контролу да ли се извођење радова врши у складу са одговарајућим прописима; контролу и проверу квалитета извођења радова.

Кад у вршењу надзора Републички геодетски завод утврди да радови нису изведени у складу са прописима, наложиће да се утврђени недостаци у одређеном року оклоне.

Члан 103.

БРИСАН – са 25/2002

Члан 104.

Републички геодетски завод – организационој јединици у општини, доноси решење о дозволи уписа промене на непокретностима у катастарском оперативном плану, када утврди да су за то испуњени услови прописани овим законом.

Члан 105.

Против решења којим се у току одржавања премера и катастра непокретности дозвољава упис промене у катастарском оперативном плану, као и против решења којим се одбија упис промене, може се изјавити жалба у року од 15 дана од дана пријема решења.

Жалба се подноси Републичком геодетском заводу преко организационе јединице која је донела првостепено решење.

О жалби одлучује Републички геодетски завод.

Против решења донетог по жалби не може се водити управни спор.

Члан 106.

Упис промена на непокретностима врши се кад решење о дозволи уписа постане коначно.

II. Упис права у поступку одржавања

Члан 106а

У решењу којим се дозвољава упис права на непокретностима, непокретности се морају означити подацима из катастарског операта.

Кад се упис врши на основу акта надлежног органа, или исправе о правном послу, а у акту или исправи непокретности нису означене према подацима премера и катастра непокретности (члан 14), орган који врши упис затражиће од органа који је акт донео, или од лица које тражи упис, односно у чију се корист упис врши, да у одређеном року недостатке отклони.

Републички геодетски завод решењем ће одбити упис ако орган, односно лице из става 2 овог члана, не поступи по захтеву.

Члан 106б

Решење из члана 106а став 1 овог закона доставља се носиоцу права који је уписан у катастарски операт и носиоцу права који се на основу решења уписује. Решење из става 1 овог члана неће се доставити носиоцу права који је уписан у катастарски операт ако он, у захтеву којим тражи упис промена права на непокретностима, или непосредно пред надлежним органом за упис, изјави да не тражи препис (отправак) решења, или се одрекне права на жалбу.

Решење којим се одбија упис промене права доставља се лицу које је тражило упис, као и лицу у чију корист је упис требало да буде извршен.

Члан 106в

Упис права на непокретностима у корист новог носиоца права неће се дозволити ако у исправи на основу које се врши упис ранији носилац права није означен и према њему право новог носиоца није утврђено.

Члан 106г

Упис права на непокретности неће се дозволити у случају кад би се таквим

уписом извршила повреда принудних прописа.

Члан 106д

Када је поднето више захтева за упис права на истој непокретности, прво ће се узети у поступак захтев који је први примљен код Републичког геодетског завода.

Уколико први захтев буде правноснажно одбијен, узеоће се у поступак остали захтеви, по реду пријема.

Ако су захтеви поднети истог дана, време пријема се одређује према часу пријема (сат и минут).

Члан 106ђ

Брисање терета и ограничења врши се по захтеву.

Захтев се може поднети кад престану разлози због којих је терет, односно ограничење, установљен, ако законом није друкчије одређено.

Основаност захтева за брисање доказује се исправама које је подносилац дужан да приложи.

Решење донето по захтеву за брисање терета и ограничења доставља се подносиоцу захтева и носиоцу права.

Члан 106е

Ко сматра да је уписом права на непокретности повређено његово књижно право, може тужбом надлежном суду тражити брисање уписа.

Суд код кога је покренута парница у смислу става 1 овог члана, обавестиће Републички геодетски завод – организациону јединицу у општини, о покретању парнице, у ком случају ће се у Г листу непокретности забележити покретање поступка.

Члан 106ж

Тужба из члана 106е став 1 овог закона може се поднети у року од три месеца од дана сазнања за извршење уписа, а најдоцније у року од две године од дана извршења уписа.

Члан 107.

У поступку одржавања премера и катастра непокретности примењују се одредбе чл. 58а до 58и овог закона, ако овим законом није другачије одређено.

Глава VI ОБНОВА ПРЕМЕРА И КАТАСТРА НЕПОКРЕТНОСТИ

Члан 108.

Обнова премера и катастра непокретности обухвата поновно вршење премера, геодетске радове у вези са комасацијом земљишта, катастарско класирање и бонитирање земљишта и израду новог катастарског операта; изузетно, када не постоји потреба за обновом премера, може се вршити само обнова катастарског класирања и бонитирања земљишта.

Обнова премера и катастра непокретности и уписа права на непокретности врши се кад се појави знатно неслагање података премера и катастарског операта са стањем на терену, које се не може отклонити мерама редовног одржавања.

При спровођењу комасације земљишта на делу катастарске општине цени се оправданост потребе обнове премера за део катастарске општине који није унет у комасациону масу или се врши усаглашавање стања у постојећој евиденцији са стварним стањем на терену у циљу устројавања катастра непокретности.

Члан 109.

Одлуку о обнови премера и катастра непокретности доноси Влада.

Члан 110.

Средства за обнову премера и катастра непокретности обезбеђује Република. Изузетно од одредбе става 1 овог члана, средства за обнову премера и катастра непокретности обезбеђује општина, ако скупштина општине из посебних разлога захтева обнову премера и катастра непокретности.

Члан 111.

Одредбе овог закона које се односе на премер, катастра непокретности и водова и уписе права на непокретностима примењују се у поступку обнове премера и катастра непокретности, катастарског класирања и бонитирања земљишта, ако овим законом није друкчије одређено.

Глава VII ГЕОДЕТСКИ РАДОВИ ЗА ПОСЕБНЕ ПОТРЕБЕ

Члан 112.

Геодетски радови за посебне потребе јесу:

- 1) израда топографских планова за потребе урбанистичког и другог планирања и пројектовања;
- 2) БРИСАНА – са 25/2002
- 3) геодетски радови у инжењерско-техничким областима;
- 4) БРИСАНА – са 25/2002
- 5) БРИСАНА – са 25/2002.

Члан 113.

Радове из члана 112 тачка 1 овог закона обавља геодетска организација која има најмање једног запосленог геодетске струке са положеним стручним испитом за запослене у органима државне управе и одговарајући геодетски и други прибор и опрему.

Члан 114.

БРИСАН – са 12/96

Члан 115.

Субјекти из члана 113 овог закона дужни су да пријаве почетак радова Републичком геодетском заводу – организационој јединици у општини.

Пријављивање радова из члана 112 тачка 1 овог закона обавезно се врши најмање три дана пре почетка радова.

Члан 116.

БРИСАН – са 25/2002

Члан 117.

БРИСАН – са 25/2002

Члан 118.

Стручни надзор над извођењем геодетских радова из члана 112 тачка 1 овог закона врши Републички геодетски завод.

Стручни надзор обухвата: проверу испуњености услова за вршење радова; контролу да ли се извођење радова који су од утицаја на податке премера врши у складу са одговарајућим прописима; контролу и проверу квалитета извођења радова.

Кад у вршењу надзора Републички геодетски завод нађе да се радови не изводе у складу са прописима, донеће ре-

шење којим ће наложити да се утврђени недостаци у одређеном року отклоне.

Ако орган, односно предузеће или друга организација која врши геодетске радове за посебне потребе, не поступи по решењу из става 3 овог члана, Републички геодетски завод може решењем обуставити даље извођење радова који су од утицаја на податке премера.

Жалба против решења из ст. 3 и 4 овог члана не одлаже решења.

Члан 118а

Стручни надзор над извођењем радова из члана 112 тачка 3 овог закона обезбеђује инвеститор.

Стручни надзор обухвата: контролу да ли се извођење радова врши према техничкој документацији, односно у складу са одговарајућим прописима; контролу и проверу квалитета извођења радова; давање упутства извођачу радова; сарадњу са пројектантом ради обезбеђења детаља технолошких и организационих решења за извођење радова и решења других питања која се појаве током извођења радова.

Стручни надзор врши лице које поседује овлашћење за пројектовање, односно руковођење геодетским радовима за одговарајућу инжењерско-техничку област.

Члан 119.

Субјекти који врше геодетске радове из члана 112 тачка 1 дужни су да у року од 30 дана по завршетку ових радова доставе топографске планове и елаборат премера Републичком геодетском заводу.

Републички геодетски завод наложиће отклањање уочених недостатака у одређеном року.

Републички геодетски завод потврђује топографске планове и елаборат премера, кад су израђени у складу са техничким прописима.

Члан 120.

Топографски план и елаборат о геодетским радовима за посебне потребе не могу се користити док их не потврди Републички геодетски завод.

Члан 121.

Органи, односно предузећа или друге организације за чије су потребе вршени геодетски радови из члана 112. тачка 1 овог закона дужни су да без накнаде предају Републичком геодетском заводу

планове и елаборат геодетских радова за посебне потребе који се може користити за потребе израде, обнове или одржавања премера и катастра непокретности.

Органи и предузећа или друге организације који су предали податке геодетских радова за посебне потребе по одредбама става 1 овог члана, могу те податке користити за своје потребе без накнаде.

Глава VIIа ОВЛАШЋЕЊЕ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПОДЗАКОНСКИХ АКТА

Члан 122.

Влада Републике Србије, на предлог Републичког геодетског завода, прописује:

- 1) садржину, облик и размеру планова и основне државне карте;
- 2) садржину, облик и размеру топографске и прегледне карте у ситнијим размерама;
- 3) техничке нормативе за израду оригинала геодетских планова и основне државне карте;
- 4) начин и услове за стицање овлашћења за извођење геодетских радова;
- 5) начин и услове за стицање овлашћења за пројектовање геодетских радова;
- 6) техничке нормативе, методе и начин рада код извођења основних геодетских радова;
- 7) техничке нормативе, методе и начин рада код израде и контроле техничке документације за извођење геодетских радова;
- 8) техничке нормативе, методе и начин рада који се примењују у премеру и обнови премера;
- 9) техничке нормативе, методе и начин рада код метролошког обезбеђења геодетских радова и њихове стандардизације;
- 10) техничке нормативе, методе и начин рада код израде катастра непокретности и његово одржавање и уписе права на непокретностима;

11) техничке нормативе, методе и начин рада код израде катастра водова и његово одржавање;

12) функционисање геодетског информационог система, као и обезбеђивање заштите података;

13) начин вршења стручног надзора у поступку одржавања катастра непокретности;

14) начин вршења стручног надзора над извођењем геодетских радова за које је овим законом предвиђена израда главног пројекта;

15) друге техничке нормативе, методе и начин рада у области државног премера и катастра непокретности.

Министар надлежан за послове грађевина и урбанизма прописује:

1) садржину и начин вођења дневника радова и књиге инспекције из члана 13 став 4 тачка 2 овог закона;

2) садржину, начин, услове, надзор и контролу вршења геодетских радова у инжењерско-техничким областима;

3) техничке нормативе, начин рада код израде техничке документације и контролу техничке документације за радове у инжењерско-техничким областима;

4) начин и услове за стицање овлашћења за пројектовање и извођење геодетских радова у инжењерско-техничким областима.

Глава VIII ГЕОДЕТСКИ ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ

Члан 123.

Геодетски информациони систем обезбеђује на аутоматизован начин прикупљање, обраду и коришћење података о непокретностима и правима на њима, података о водовима, уређењу земљишта, документационим фондовима (геодетске мреже, планови и карте и сл.) и других података из области геодетске делатности од интереса за Републику.

Члан 124.

БРИСАН – са 12/96

Члан 125.

Републички геодетски завод организује обављање послова који се односе на изградњу, развој, пројектовање и реализацију геодетског информационог система, као подсистема информационог система Републике Србије.

Члан 126.

БРИСАН – са 25/2002

Глава VIIIа ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

Члан 126а

Инспекцијски надзор над применом одредаба овог закона, којима се уређује извођење геодетских радова из члана 15в овог закона, израда техничке документације и радови из члана 112 овог закона, врши министарство надлежно за послове геодезије, преко геодетског инспектора, у складу са законом.

Послове геодетског инспектора може обављати лице које има високу стручну спрему геодетске струке, са најмање осам година радног искуства у струци и положеним стручним испитом за запослене у органима државне управе.

Члан 126б

Геодетски инспектор, у вршењу инспекцијског надзора, има право и дужност да проверава да ли:

1) предузеће, друга организација, односно радња која изводи геодетске радове, односно израђује техничку документацију испуњава прописане услове;

2) се геодетски радови изводе према техничкој документацији и да ли је та документација израђена у складу са прописима;

3) су извршени радови у складу са законом и прописаним стандардима, техничким нормативима и нормама квалитета;

4) извођач геодетских радова води дневник радова и књигу инспекције на прописан начин.

Члан 126в

У вршењу инспекцијског надзора, геодетски инспектор овлашћен је да:

1) ако утврди да предузеће, друга организација, односно радња, не испуњава прописане услове за извођење геодетских радова, или израду техничке доку-

ментације, одреди рок за отклањање ове неправилности, а ако се неправилности у остављеном року не отклоне, забрани даље извођење радова;

2) ако утврди да извршени радови не одговарају прописима, стандардима, техничким нормативима и нормама квалитета, нареди решењем предузимање мера за отклањање уочених недостатака, а ако се ове мере у утврђеном року не предузму, нареди решењем обуставу радова;

3) предузима друге мере утврђене законом.

Против решења геодетског инспектора може се изјавити жалба министру надлежном за послове геодезије.

Жалба изјављена против решења геодетског инспектора не задржава извршење решења.

Глава IX ЧУВАЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПОДАТАКА ПРЕМЕРА, КАТАСТРА НЕПОКРЕТНОСТИ И ВОДОВА

Члан 127.

Подаци о основним геодетским радовима, архивски оригинали плана и карте, технички извештаји о формирању база података плана и карте, оригинали карата бонитирања земљишта, са описима педолошких профила и резултатима лабораторијских анализа узорака и оригинални записници о омеђавању катастарских општина, чувају се у посебном архиву Републичког геодетског завода.

Подаци премера, катастра непокретности и катастра водова чувају се у посебно обезбеђеним просторијама код Републичког геодетског завода.

Планови, геодетски елаборати и катастарски операт не могу се износити из просторија Републичког геодетског завода.

Преписи и копије оригиналних података премера могу се издавати државним органима и организацијама и органима и организацијама јединица територијалне аутономије и локалне самоуправе и геодетским организацијама које су ов-

лашћене за извођење геодетских радова.

Начин чувања и коришћења и разгледања података из ст. 1 и 2 овог члана прописује Влада.

Члан 128.

Државни органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, предузећа, установе и друге организације, грађани и њихова удружења имају право да разгледају податке катастра непокретности и водова и да захтевају да им се издају преписи, односно копије података о чињеницама које садржи катастар непокретности и водова.

Органи, организације и грађани из става 1 овог члана могу користити чињенице утврђене у поступку премера непокретности и водова, осим ако за поједине податке законом, односно посебним прописом Владе, није друкчије уређено.

Члан 129.

Републички геодетски завод дужан је да на захтев носиоца права, односно имаоца правног интереса на непокретности, изда уверење о чињеницама уписаним у катастар непокретности.

Члан 130.

Републички геодетски завод дужан је да државним органима и организацијама и органима и организацијама јединица територијалне аутономије и локалне самоуправе, на њихов захтев, достави извештај о подацима уписаним у катастар непокретности који су им потребни у циљу вођења поступка из њихове надлежности.

Члан 131.

За коришћење података премера, катастра непокретности и водова и разгледање катастра непокретности, као и за услуге које пружа Републички геодетски завод, плаћа се накнада.

Висина накнаде за коришћење података из става 1 овог члана зависи од висине трошкова њиховог прикупљања, обраде и уношења у евиденцију, броја могућих корисника података, садржине и обима података и степена њихове употребљивости.

Члан 132.

Висину накнаде за коришћење и разгледање података и за пружање услуга из

члана 131 став 2 овог закона утврђује Влада.

Члан 133.

Средства која од такса, односно накнада за коришћење и разгледање података премера и катастра непокретности и водова и накнаде од услуга оствари Републички геодетски завод приход су буџета Републике, а могу се користити за рад и опремање Завода.

Глава X КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 134.

Предузеће или друго правно лице казниће се за прекршај новчаном казном од 2.000 до 50.000 динара:

- 1) ако у пословима у вези са непокретностима и водовима за које су потребни мерни и описни подаци не користи службене податке из катастра непокретности и водова (члан 14 став 2 овог закона);
- 2) ако не обележи границе земљишта и објеката и водове, односно не дозволи приступ земљишту, објектима и водовима, или не допусти постављање белега и ознака или прикупљање података о непокретностима (члан 24 ст. 1, 2. и 5 овог закона);
- 3) ако уништи, оштети, помери или измести белегу или ознаку, односно ако о уништењу, оштећењу, померању или измештању белеге или ознаке не обавести Републички геодетски завод (члан 27 ст. 1 и 2);
- 4) ако у прописаном року не извести Републички геодетски завод о извођењу грађевинских или других радова који могу оштетити или уништити белегу или смањити могућност њеног коришћења (члан 28 став 1);
- 5) ако користи планове, карте или елаборате премера који нису оверени од Републичког геодетског завода (члан 35 став 2);
- 6) ако онемогући коришћење документације о водовима којом располаже (члан 73 став 2);
- 7) ако у прописаном року не пријави Републичком геодетском заводу настау промену на земљишту или објекту (члан 99 став 1);

8) ако уз пријаву из члана 99 став 1 овог закона не достави потребне исправе (члан 99 став 2.);

9) ако у прописаном року не пријави Републичком геодетском заводу настау промену на водовима (члан 100 став 1);

10) ако подземне водове, грађевине и комуникације затрпа пре него што се изврши њихово снимање (члан 100 став 2);

11) ако у прописаном року не достави Републичком геодетском заводу елаборат оригиналних теренских података добијених снимањем (члан 100 став 3);

12) БРИСАНА – са 25/2002

13) БРИСАНА – са 25/2002

14) БРИСАНА – са 25/2002

15) ако обавља геодетске радове за посебне потребе без одговарајуће опреме или кадрова (члан 113 ст. 1 и 2);

16) ако у прописаном року Републичком геодетском заводу не пријави почетак геодетских радова за посебне потребе (члан 115 став 2);

17) ако у прописаном року Републичком геодетском заводу по завршетку геодетских радова за посебне потребе не достави топографске планове и елаборат премера (члан 119 став 1);

18) ако топографски план и елаборат о геодетским радовима за посебне потребе користи пре него што их је потврдио Републички геодетски завод (члан 120).

За прекршај из става 1 овог члана казниће се и одговорно лице у предузећу и другом правном лицу, као и у државном или другом органу, новчаном казном од 500 до 5.000 динара.

Предузетник – оснивач радње казниће се за прекршај из става 1 тач. 1, 3, 5, 8, 11, 15, 16, 17 и 18, новчаном казном од 1.000 до 25.000 динара.

Члан 135.

Одговорно лице у суду и другом државном органу, казниће се за прекршај новчаном казном од 500 до 5.000 динара, ако одлуку којом се одлучује о промени права на непокретностима у прописаном року не достави Републичком геодетском заводу (члан 14 став 1).

Члан 136.

Физичко лице – корисник непокретности казниће се за прекршај новчаном казном од 250 до 2.500 динара:

- 1) ако у пословима у вези са непокретностима и водовима за које су потребни мерни и описни подаци не користе службене податке из катастра непокретности и водова (члан 14 став 2);
- 2) ако не обележи границе земљишта и објеката и водове, односно не дозволи приступ земљишту, објектима и водовима, или не допусти постављање белега и ознака или прикупљање података о непокретностима (члан 24 ст. 1, 2. и 5);
- 3) ако уништи, оштети, помери или измести белегу или ознаку, односно ако о уништењу, оштећењу, померању или измештању белеге или ознаке не обавести Републички геодетски завод (члан 27 ст. 1 и 2);
- 4) ако у прописаном року не пријави Републичком геодетском заводу настану промену на земљишту или објекту (члан 99 став 1);
- 5) ако уз пријаву из члана 100 став 1. овог закона не достави потребне исправе (члан 99 став 2);
- 6) ако у прописаном року не пријави Републичком геодетском заводу настану промену на водовима (члан 101 став 1);
- 7) ако подземне водове, грађевине и конструкције затрпа пре него што се изврши њихово снимање (члан 100 став 2);
- 8) ако у прописаном року не достави Републичком геодетском заводу елаборат оригиналних теренских података добијених снимањем (члан 100 став 3);
- 9) БРИСАНА – са 25/2002.

Глава XI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 136а

Изузетно од одредаба овог закона којима се уређује излагање на јавни увид података о непокретностима и правима на њима, у катастарским општинама у којима на основу података премера или обнове премера није устројена земљишна књига, или ако се у постојећој земљишној књизи промене не проводе једну или више година непрекидно, или ако није обновљена након обнове премера, као и у катастарским општинама у којима не постоји градско грађевинс-

ко земљиште, неће се вршити излагање на јавни увид података о непокретностима и правима на њима, већ ће се катастар непокретности образовати на основу података садржаних у катастру земљишта.

По одредби става 1 овог члана не може се образовати катастар непокретности у катастарској општини у којој је извршена обнова премера или комасација, а није потврђен катастарски операт катастра земљишта.

Члан 136б

У случају из члана 136а став 1 овог закона катастар непокретности образује се тако што се листови непокретности формирају на основу података из катастра земљишта, а после тога израђује катастарски операт катастра непокретности и устројава збирка исправа.

Катастарски операт из става 1 овог члана доставља се на потврду Републичком геодетском заводу.

У решењу Републичког геодетског завода којим се потврђује катастарски операт из става 1 овог члана одредиће се дан почетка примене катастарског оператa.

Надлежна организациона јединица Републичког геодетског завода дужна је да у року од 30 дана од дана почетка примене катастарског оператa достави лист непокретности лицу које је у катастру непокретности уписано као носилац права, односно држалац или корисник.

Код непокретности у државној својини лист непокретности обавезно се доставља и Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије.

У погледу израде, одржавања и потврђивања катастарског оператa из става 1 овог члана, сходно се примењују одредбе чл. 70 до 72 овог закона.

Члан 136в

Лице које има правни интерес, може у року од две године од дана почетка примене катастарског оператa из члана 136б овог закона поднети захтев за исправку уписа у катастарском операту, ако сматра да је извршен погрешан упис у погледу носноца права или другог податка о непокретности, о чему се одговарајућа правна поука уноси у решење из члана 136б став 3 овог закона.

Захтев из става 1 овог члана подноси се надлежној организационој јединици Републичког геодетског завода.

Против решења донетог по захтеву из става 1 овог члана може се изјавити жалба Републичком геодетском заводу, у року од 15 дана од дана пријема решења.

Против решења Републичког геодетског завода донетог по жалби из става 3 овог члана не може се водити управни спор.

Члан 136г

Код утврђивања носиоца права, односно држаоца који је уписан у катастар непокретности образован у складу са одредбама члана 136а–136в овог закона, као и одлучивања по захтеву за исправку уписа из члана 136б овог закона, сходно се примењују одредбе чл. 58з, 69а и 69б овог закона.

Члан 136д

У складу са одредбама чл. 136а–136г катастар непокретности образоваће се у року од три године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 137.

Границе и називи постојећих катастарских општина и катастарских срезова образовани по прописима који су важили на дан ступања на снагу овог закона остају на снази и могу се мењати само на начин и по поступку предвиђеним законом.

Члан 138.

До дана потврђивања катастарског операта из чл. 72 и 136б овог закона на подручјима на којима је извршен премер и израђен катастар земљишта или урађен пописни катастар, устројена земљишна књига или књига тапија на основу ранијих прописа користеће се постојећи премер и катастар земљишта, односно пописни катастар, земљишна књига, односно књига тапија.

Члан 139 – члана 142.

БРИСАНИ – са 12/96

Члан 143.

До доношења подзаконских аката на основу овлашћења из овог закона, при вршењу премера и израде катастра непокретности и водова, обнове премера, њиховог одржавања и уписа права као и при извођењу геодетских радова за посебне потребе, примењиваће се тех-

нички нормативи, методе и начин рада утврђени републичким прописима који су важили на дан ступања на снагу овог закона.

Планови израђени до дана ступања на снагу овог закона у размери 1:2880 користеће се до израде катастра непокретности у одређеној катастарској општини.

Члан 144.

Поступак премера, обнове премера израде катастра земљишта и катастра водова који није завршен до дана ступања на снагу овог закона спровешће се по одредбама овог закона.

До извршења премера, обнове премера и израде катастра непокретности и водова по одредбама овог закона, на подручјима на којима је извршен премер и израђен катастар земљишта и водова, урађен пописни катастар земљишта, устројена земљишна књига или књига тапија на основу ранијих прописа њихово коришћење и одржавање вршиће се према закону о премеру и катастру земљишта (*Службени гласник СРС*, бр. 11/76, 27/77, 21/78 и 24/84), прописима донетим на основу тог закона и другим републичким прописима који су важили на дан ступања на снагу Закона о премеру и катастру и уписима права на непокретностима (*Службени гласник СРС*, број 28/90 и *Службени гласник РС*, број 13/90).

Изузетно од става 2 овог члана, у поступку одржавања катастра земљишта прикупљаће се и подаци о непокретностима, у складу са овим законом и прописима донетим на основу њега, с тим што се тако добијени подаци не сматрају подацима из катастра непокретности и могу се користити за израду катастра непокретности у складу са овим законом.

Ако је у поступку обнове премера на градском грађевинском земљишту, који није окончан до дана ступања на снагу овог закона, извршено снимање постојећих граница парцела, израда планова и рачунање површина парцела на којима се налазе зграде (стамбене или пословне) из члана 58з став 1 овог закона, новоформирана парцела провешће се у катастарском операту. У случају кад се новоформирана парцела састоји од две или више парцела, или њихових делова које су уписане у различите поседовне листове, за ту парцелу образоваће се

посебан лист непокретности, у коме ће се удели носилаца права коришћења на земљишту уписати у реалним деловима сразмерно површини њихових парцела, односно делова парцела, у односу на укупну површину новоформиране парцеле.

У случају из става 4 овог члана, пре излагања на јавни увид података у складу са одредбама овог закона, обезбеђују се неопходни подаци за упоређивање старог и новог стања, у погледу бројева и граница парцела и носилаца права на парцелама.

Члан 144а

На земљишту изван градског грађевинског земљишта, код установљења катастра непокретности у складу са одредбама овог закона, извршиће се снимање нових граница у оквиру постојеће парцеле и извршити провођење на плану и у катастарском операту, у случају:

- 1) постојања правног основа за деобу парцеле;
- 2) постојања објеката на парцели;
- 3) промене културе на парцели.

У случају из става 1 тачка 2 овог члана, кад се објекат налази на две или више парцела које су уписане у различите поседовне листове, за земљиште испод зграде формираће се посебна катастарска парцела и за њу образовати посебан лист непокретности, у коме ће се удели носилаца права на земљишту уписати у реалним деловима, сразмерно њиховој површини у односу на укупну површину новоформиране парцеле – објекта.

Члан 145.

Ради уписа хипотеке на становима у друштвеној својини, приликом њихове продаје на отплату, кад се ради о становима који нису уписани у земљишне књиге, односно у друге јавне евиденције о непокретностима, устројава се посебна књига продатих друштвених станова са хипотеком, која се води код Републичког геодетског завода – организационе јединице у општини на чијој се територији налази стан.

У књигу из става 1 овог члана уписују се подаци о продавцу и купцу стана, подаци на основу којих се може извршити идентификација стамбене јединице која се продаје, као и подаци о теретима и ограничењима на предметном стану.

Упис у књигу из става 1 овог члана врши се на захтев продавца.

Приликом подношења захтева из става 3 овог члана продавац је дужан да достави доказ о располагању станом у друштвеној својини и податке о положају стана у згради, уговор о продаји стана и доказ да стан није уписан у земљишне књиге, односно друге јавне евиденције о непокретностима.

Члан 146.

БРИСАН – са 12/96

Члан 147.

Књига продатих друштвених станова са хипотеком образује се за одређене катастарске општине.

Члан 148.

Одредбе чл. 5 и 6 овог закона примењују се и на уписе у књигу продатих друштвених станова са хипотеком.

Члан 149.

Књига из члана 145 овог закона образује се и у њој врши упис до израде катастра непокретности у смислу овог закона.

Члан 150.

Републички геодетски завод прописаше облик и обим књиге из члана 145 овог закона, начин њеног вођења, као и ближе податке који се у њу уписују.

До доношења прописа у смислу става 1 овог члана остаје на снази Правилник о евиденцији продатих друштвених станова са хипотеком (*Службени гласник РС*, број 18/90).

Члан 151.

У катастарској општини за коју је израђен катастар непокретности у складу са одредбама овог закона, даном почетка његове примене, престају да важе земљишне књиге, књиге тапија и катастар земљишта.

У случају кад је катастар непокретности, у складу са овим законом, израђен за део катастарске општине, од дана почетка примене новог катастарског оператa неће се користити подаци из земљишне књиге о правима на непокретностима.

Земљишна књига, књига тапија и остала документација коју преузима Републички геодетски завод предају се по истеку три године Архиву Србије, односно Архиву Војводине као документа трајне вредности.

Члан 151а

Као непокретност у државној својини уписаће се, на основу члана 1 став 1 Закона о претварању друштвене својине на пољопривредном земљишту у друге облике својине (*Службени гласник РС*, број 49/92) и пољопривредно земљиште за које правно лице које користи то земљиште не поднесе исправу којом доказује основу за стицање права на земљишту.

У случају да упис непокретности у државној својини није извршен у складу са одредбама Закона о средствима у својини Републике Србије (*Службени гласник РС*, бр. 53/95, 3/96, 54/96 и 32/97), упис у катастар земљишта извршиће се по службеној дужности.

Члан 151б

Упис података о правима на непокретностима и начину коришћења земљишта, утврђених у поступку излагања података премера и катастарског класирања земљишта и утврђивања права на непокретностима (чл. 59 до 69д), вршиће се независно од тога да ли постоји доказ да су измирене обавезе у погледу плаћања пореза на пренос апсолутних права, односно накнаде због промене намене пољопривредног земљишта.

У случају из става 1 овог члана, комисија ће по опису права на непокретности, који је извршен на основу исправе која није снабдевена доказом о плаћеном порезу на пренос апсолутних права, обавестити државни орган надлежан за утврђивање и наплату јавних прихода – достављањем примерка исправе.

Кад у поступку из става 1 овог члана комисија утврди да је дошло до промене намене обрадивог пољопривредног земљишта за коју се, према закону којим се уређује пољопривредно земљиште, плаћа накнада, обавестиће државни орган надлежан за послове пољопривреде да је извршен упис промене начина коришћења земљишта.

Члан 151в

Министарство надлежно за послове пољопривреде, шумарства и водопривреде поднеће захтев за исправку уписа, у року од шест месеци од дана потврђивања катастарског операта за сваку ката-

тарску општину у смислу члана 1366 овог закона, уколико упис није извршен у складу са одредбама Закона о претварању друштвене својине на пољопривредном земљишту у друге облике својине (*Службени гласник РС*, бр. 49/92 и 54/96) и чланом 151а Закона о државном премеру и катастру и уписима права на непокретности (*Службени гласник РС*, бр. 83/92, 53/93, 67/93, 48/94, 12/96, 15/96 и 34/2001).

Члан 152.

Републички геодетски завод преузеће запослене у општинским, градским и покрајинским органима надлежним за геодетске послове.

Лица која су на дан ступања на снагу овог закона запослена у Републичком геодетском заводу, као и лица која Завод преузима у смислу става 1 овог члана, која не буду распоређена према акту о систематизацији, имају права запослених за чијим је радом престала потреба, у складу са законом.

Републички геодетски завод преузима права и обавезе, пословни простор, опрему, средства за рад, предмете, архиву и други регистратурни материјал, новчана и друга средства органа из става 1 овог члана, са билансним стањем на дан ступања на снагу овог закона.

Члан 153.

Републички геодетски завод може, на основу споразума са надлежним органом у предузећу које изводи радове на премеру и изради катастра непокретности, преузети права и обавезе, пословни простор, опрему, средства за рад, предмете, архиву и други регистратурни материјал, новчана и друга средства тог предузећа.

Републички геодетски завод преузеће и запослене у предузећу чија права и обавезе преузме у смислу става 1 овог члана.

Члан 154.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе: Закон о премеру и катастру и уписима права на непокретностима (*Службени гласник СРС*, број 28/90 и *Службени гласник РС*, број 13/90), Закон о укњижењу непокретности у друштвеној својини (*Службени гласник СРС*, број 45/71), Закон о укњижењу непокретности у друштвеној

својини (*Службени листи САПВ*, број 19/72), Закон о премеру и катастру земљишта (*Службени листи САПК*, бр. 12/80 и 29/90), Закон о катастру водова и подземних објеката (*Службени листи САПК*, број 14/77), Закон о укњижењу непокретности у друштвеној својини (*Службени листи САПК*, број 37/71) и Закон о органима за вођење евиденције

непокретности у друштвеној својини (*Службени листи САПК*, број 42/73).

Члан 155.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у *Службеном гласнику Републике Србије*.